

Сьогодні
10.03.2025

Урок №61

Дата: 10.03.2025

Клас: 5–А,Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 61

Вчитель: Капуста В.М.

**Водорості та спорові рослини (мохи),
особливості та відмінності. Повторення.
Розчинність та нерозчинність речовин.**

Мета уроку:

- ознайомити учнів із загальною характеристикою мохів та водоростей, особливостями їхньої будови, способами розмноження, класифікацією;
- сформувати знання про особливості середовища життя, уміння встановлювати риси схожості й відмінності об'єктів;
- продовжувати формування вмінь працювати з текстом і малюнками підручника;
- виховувати інтерес до вивчення даної теми, любов до природи, вивчення нових знань.

Сьогодні
10.03.2025

Перевірка домашнього завдання

Які органи має квіткова
рослина?

Яке значення кореня?

Які органи забезпечують
розмноження квіткової
рослини?

Яку частину квітки можна
назвати її рекламою??

Повторення

Властивості розчинів

Змішуючи воду, яка не має забарвлення, з крупинками червоної акварельної фарби, ми отримаємо суміш – рідину червоного кольору.

Розчин – це однорідна суміш.

Навіть у лупу чи мікроскоп не можна побачити його окремих складників.

Рідину, яка розчиняє, називають розчинником.

Рідину (розчинник) змішують з речовиною, яку розчиняють, і отримують розчин.

Розчин має водночас деякі властивості речовини, яку розчиняють (наприклад, смак, колір) і певні властивості розчинника (текучість, збереження об'єму).

Речовини, які не розчиняються у воді (пісок, глина, ошурки заліза), називають **нерозчинними.**

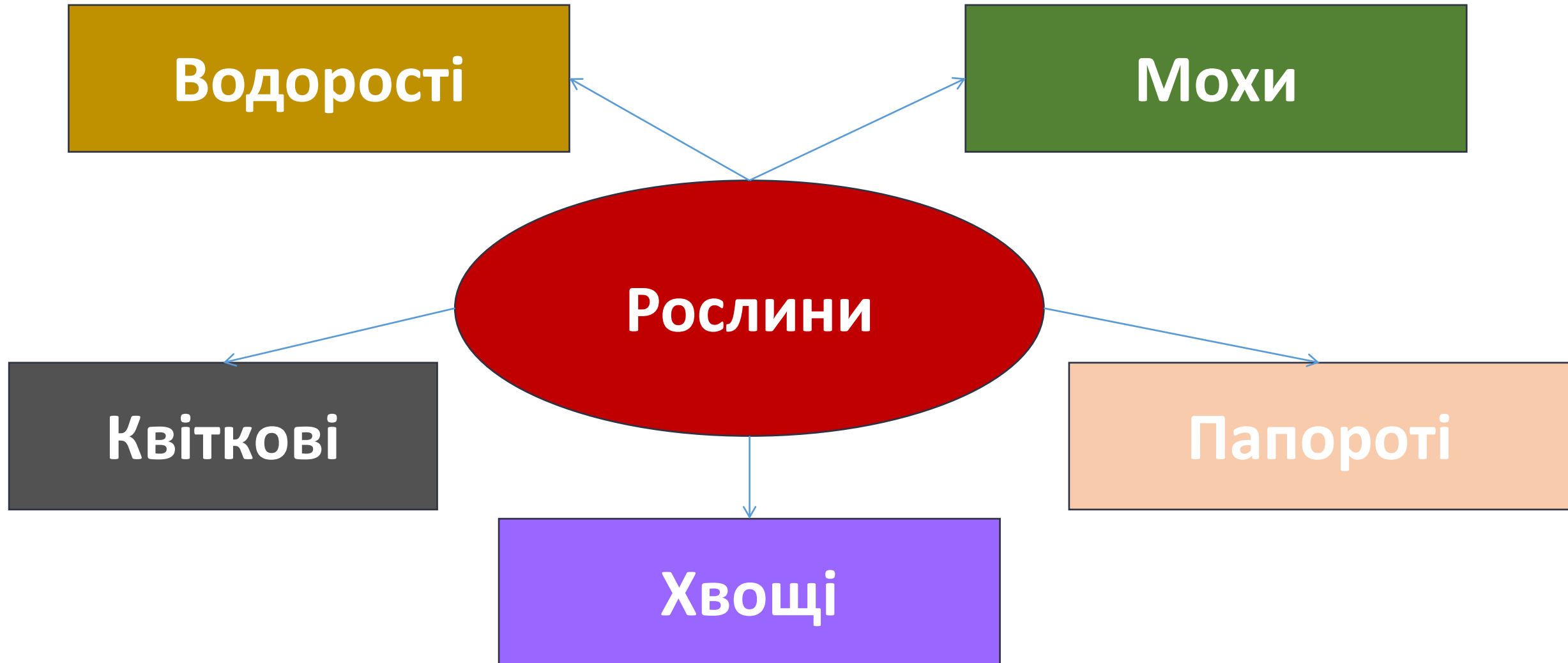
Частинки таких речовин зависають у воді і з часом осідають.

Чи цікаво вам більше знати
про царство рослин?

Сьогодні
10.03.2025

Пригадаймо, на які групи поділяються рослини?

Найпростіші за будовою рослини — це **водорості**. Вони не мають справжніх органів. Тому їхнє тіло називають сланню, або таломом

Сьогодні
10.03.2025

Спорові рослини

плауни

хвощі

мохи

папороті

Спорові рослини формують спори (клітина чи кілька клітин, захищених оболонками), з яких за сприятливих умов утворюється нова рослина.

Прочитай в
підручнику про
водорості.

ВОДРОСТІ – дуже велика та різноманітна за виглядом, будовою і забарвленням група рослин. Вони живуть у водоймах, вільно плаваючи або прикріплюючись до дна чи підводних предметів. Також на них можна натрапити у вологих місцях на суходолі: на корі дерев, скелях, у ґрунті.

Серед водоростей є й мікроскопічні одноклітинні (хламідомонада, хлорела), й багатоклітинні (такі як ульва, порфіра), розміром понад 1 м .

Розмножуються вони поділом тіла на частини або за допомогою спор чи статевих клітин.

Сьогодні
10.03.2025

Гімнастика для очей

ГІМНАСТИКА

ДЛЯ ОЧЕЙ

Зелені водорості живуть біля поверхні води. Від водоростей залежить колір води в річці, та ставку. Про таку яскраво-зелену воду влітку кажуть, що вона «цвіте».

Сьогодні
10.03.2025

Де ростуть бурі та червоні водорості?

Бурі та червоні водорості
ростуть глибоко в морях та
океанах.

Ламінарію використовують у їжу, оскільки вона містить багато поживних речовин, вітамінів, йоду...

Її збирають та використовують як добриво, тому що вона накопичує калій.

З неї добувають йод, бром, замінники крові, виготовляють хірургічні нитки. Одержують барвники для кольорового друку в поліграфії.

У текстильній промисловості використовують для того, щоб тканини були стійкими до води і сонця.

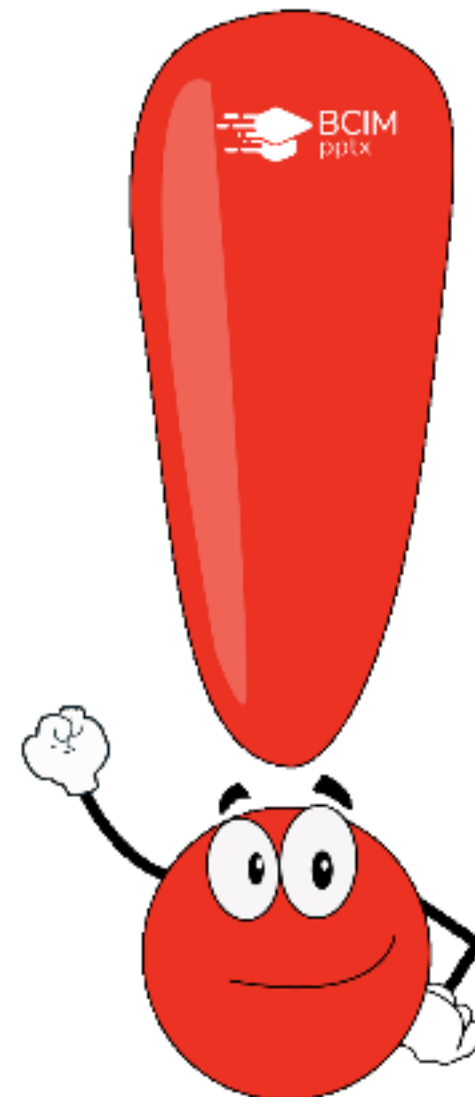

Сьогодні
10.03.2025

Яку користь приносять водорості?

Яке значення водоростей:

- є їжею для тварин водойм, для людини;
- утворюють кисень під час фотосинтезу, яким дихають організми, які живуть у воді;
- очищують водойми;
- з них отримують речовини, наприклад йод, а також агар-агар, який використовують для вирощування мікроорганізмів і в кулінарії;
- разом із ціанобактеріями можуть спричинити «цвітіння водойм».

Мохи-це невисокі, переважно багаторічні рослини.
У світі налічується близько 25 тисяч видів мохів.
В Україні налічується 800 видів.

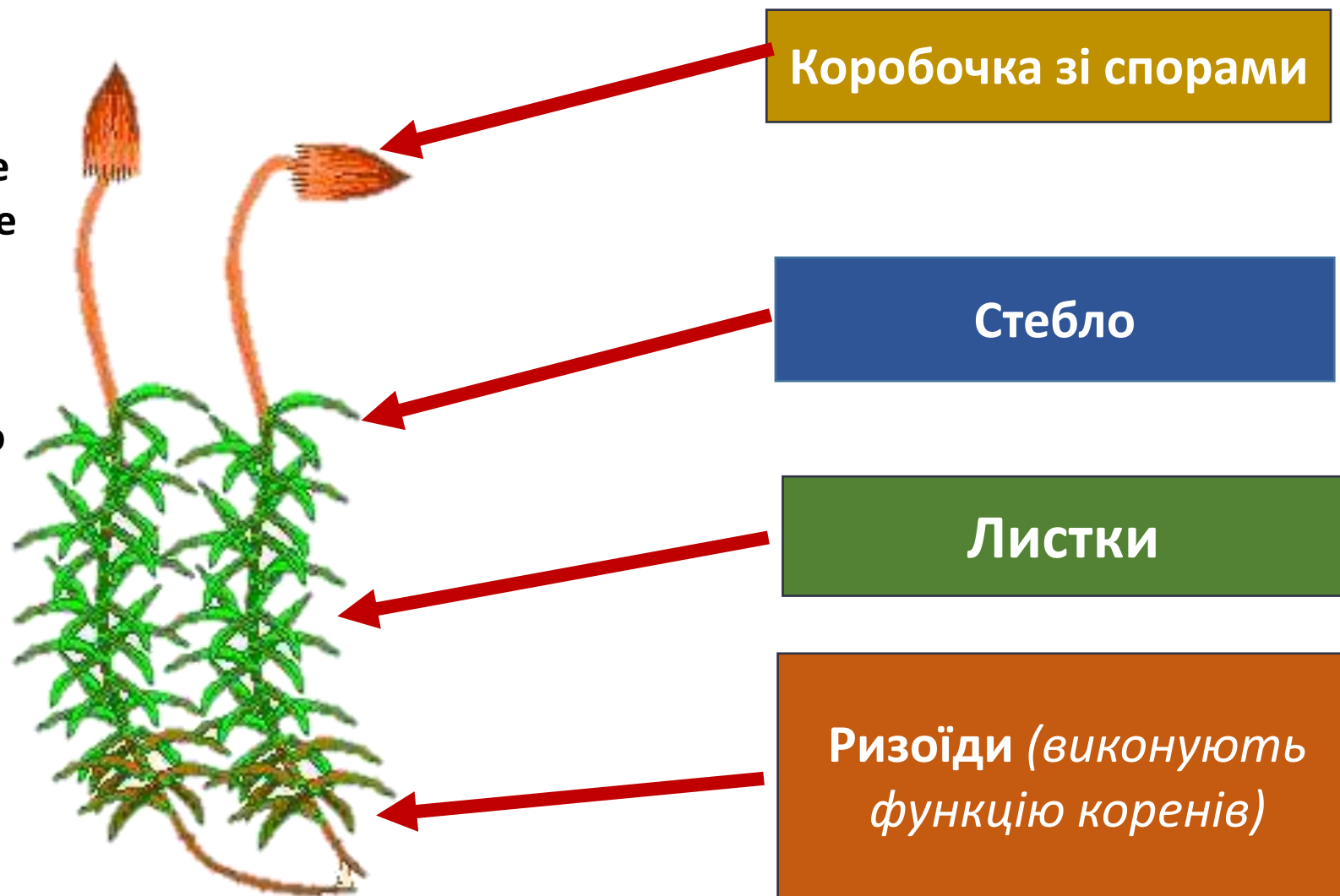
Сьогодні
10.03.2025

Розглянь будову моху

Будова моху

Мох має стебло та листки, але не має кореня і квіток, тому не утворює плодів з насінням.

Розмножується поділом тіла на частини або за допомогою спор чи статевих клітин.

Коробочка зі спорами

Стебло

Листки

Ризоїди (виконують
функцію коренів)

Сьогодні
10.03.2025

Робота в підручнику

Прочитай в
підручнику про
мохи.

Сьогодні
10.03.2025

Фізкультхвилинка

Сьогодні
10.03.2025

За світлинами розкажи, де ростуть мохи

МОХИ зеленим м'яким килимом стеляться переважно у зволжених місцях на суходолі, найчастіше в тінистих лісах, і не тільки на ґрунті, а й вкривають каміння, стовбури дерев. Частина представників облюбувала водойми.

Сьогодні
10.03.2025

Різноманітність мохів. Тіло з листками і стеблом

Зозулин льон

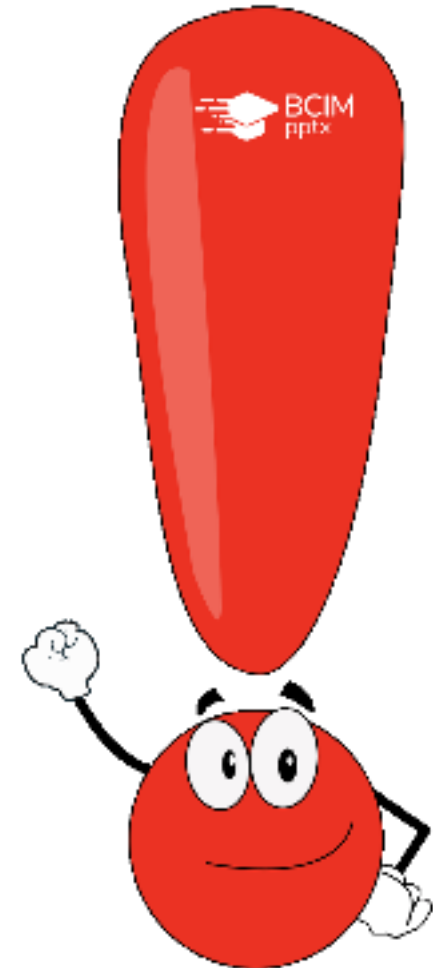
Сфагнум

Яке значення мають мохи в природі?

Яке значення мохів

- одні з перших оселяються там, де немає інших рослин, поступово утворюючи для них ґрунт;
- вбирають у себе воду, сприяють утворенню боліт;
- сфагнуми утворюють торф, який використовують люди;
- у хімічній промисловості з них отримують різні речовини;
- використовують для озеленення акваріумів.

Які основні відмінності водоростей, спорових ?

У таких рослин, як **водорості**, немає тканин і органів, як у квіткових рослин.
Тому їхнє тіло називають **сланню, або таломом**

Спорові рослини формують спори (клітина чи кілька клітин, захищених оболонками), з яких за сприятливих умов утворюється нова рослина.

Сьогодні
10.03.2025

Домашнє завдання

Підручник §44 с. 164-167,
опрацювати; короткий конспект.

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта
valentinakapusta55@gmail.com

Використані джерела

- <https://vsimpptx.com/author/piznayemo-prirodu-d-bida-t-gilberg-ya-kolisnik-5-klas>

Підручник <https://pidruchnyk.com.ua/1718-piznaiemo-pryrodu-bida-5-klas.html>

- **Зворотній зв'язок** Human або ел. пошта valentinakarusta55@gmail.com

-